

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма «Англійська мова і література та друга іноземна мова»

за спеціальністю 035 Філологія

спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

галузі знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методика викладання іноземних мов
Викладач (-і)	Михайлюк Любов Василівна
Контактний телефон викладача	050 869 66 00
E-mail викладача	liubov.mykhailiuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	понеділок, четвер 17:00 Google Meet https://meet.google.com/iuy-uqrw-nsd
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><i>Предметом</i> вивчення дисципліни є найбільш відомі методичні напрями, системи і методи, форми і засоби навчання іноземних мов. Курс Методики викладання основної іноземної мови має на меті створити в студентів широку теоретичну базу, яка розкриває закономірності процесу навчання іноземної мови як засобу комунікації, освіти і виховання учнів. Зазначений курс спрямований на розвиток у студентів творчого мислення, яке допомагатиме успішно справлятися з вирішенням методичних завдань в різноманітних педагогічних ситуаціях на уроці, використовуючи діючі підручники та навчальні посібники, а також планування уроків та позакласних заходів з іноземних мов.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><i>Мета</i> викладання дисципліни – забезпечити студентів знаннями з методики викладання іноземної мови, сприяти кращій підготовці студентів для здійснення основних професійних функцій викладача іноземної мови.</p> <p><i>Основними цілями</i> вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - забезпечити майбутніх фахівців необхідною базою знань для професійної педагогічної діяльності, - сформувати теоретичне розуміння й навички практичного застосування здобутків і основних положень викладання іноземної мови, - навчити студентів планувати навчальну та позакласну роботу і вести урок іноземної мови в школі. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><u>Інтегральна компетентність:</u> Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p>	
<p><u>Загальні компетентності:</u></p> <p>ЗК 4. Здатність бути критичним, самокритичним.</p> <p>ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p>	
<p><u>Фахові компетентності:</u></p> <p>ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.</p> <p>ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мови,</p>	

що вивчається.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову, що вивчається, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 14. Розуміння основних цілей і завдань освітнього процесу, здатність добирати та використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання іноземних мов.

Результати навчання:

РН3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

РН6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

РН8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

РН10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності

РН11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

РН14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

РН16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

РН21. Володіти методикою проведення навчальних занять з іноземних мов, застосовувати різноманітні форми, прийоми, методи та технології ефективного навчання іноземних мов, аналізувати результати засвоєння матеріалу, оцінювати знання, уміння та навички у системі відповідної шкали оцінювання.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова/ вибіркова
7	035 Філологія	4	О

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Методика викладання іноземних мов та її зв'язок з іншими науками. 1. Поняття «методики». 2. Зв'язок методики з педагогікою. 3. Зв'язок методики з психологією. 4. Зв'язок методики з фізіологією. 5. Зв'язок методики з лінгвістикою. 6. Організація психолого-педагогічного спостереження за особистістю учня.	2	2	2
Тема 2. Методи навчання іноземних мов. 1. Поняття «методу». 2. Метод граматичного перекладу. 3. Прямий метод та його послідовники. 4. Сучасні методи.	2	2	2
Тема 3. Цілі, зміст і принципи навчання іноземних мов в середній загальноосвітній школі. 1. Навчальні, розвиваючі, виховні цілі навчання іноземних мов у школі в їх єдності. 2. Зміст навчання. 3. Поняття «принципу». 4. Класифікація принципів: дидактичні та методологічні.	2	2	2
Тема 4. Навчання вимові. 1. Важливість правильної вимови у вивченні іноземної мови. 2. Зміст навчання вимови. 3. Зв'язок вимови з аудіюванням, правописом, граматику, читанням.	2	2	2
Тема 5. Навчання аудіюванню. 1. Аудіювання як вид мовленнєвої діяльності, його функції та механізми в процесі спілкування і навчання. 2. Труднощі сприйняття на слух іншомовного тексту. 3. Типи аудіотекстів (статичні, динамічні, абстрактні).	2	2	2
Тема 6. Навчання говорінню. 1. Говоріння як вид мовленнєвої діяльності. 2. Види говоріння (монологічне, діалогічне). 3. Елементи говоріння (запитання і відповіді, коментування, вигуки).	2		10
Тема 7. Навчання читанню. 1. Читання як вид мовленнєвої діяльності. 2. Поняття раціонального читання. 3. Навчання різних видів читання. 4. Виправлення помилок при читанні.	2		10
Тема 8. Навчання письму. 1. Письмо як вид мовленнєвої діяльності. 2. Труднощі при вивченні правопису іноземних мов. 3. Типи письмових робіт. 4. Нові підходи до навчання письму.	2		10
Тема 9. Планування уроку. 1. Визначення мети уроку (навчальної, розвиваючої та виховної). 2. Етапи уроку. 3. Написання плану уроку. 4. Схема психолого-педагогічної характеристики на учня.	2		10

Тема 10. Позакласна робота з іноземної мови. 1. Цілі та завдання позакласної роботи з іноземної мови. 2. Види і форми позакласної роботи. 3. Новітні форми позакласної роботи. 4. Написання конспектів виховних заходів як вчителя-предметника та класного керівника.	2		10
ЗАГАЛОМ:	20	10	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань (40), підсумкового тестування (10) та балів, отриманих під час іспиту (50).
Вимоги до письмової роботи	Передбачене одне письмове підсумкове тестування на платформі d-learn.pnu.edu.ua, яке охоплює 40 завдань (максимальна кількість балів – 10). Критерії оцінювання підсумкового тестування: Кожне тестове завдання оцінюється в 1 бал, максимальна кількість 40 балів, розраховується як середнє арифметичне з ваговим коефіцієнтом 4.
Практичні заняття	Знання студента оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями: «відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок; «добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу; «задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю; «незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички

	не сформовані.
Умови допуску до підсумкового контролю	<p><u>Форма контролю:</u> екзамен; форма здачі (усна).</p> <p><u>Розподіл балів за завдання:</u> Здобувачеві пропонується екзаменаційний білет із трьох завдань – двох теоретичних (30 балів) і одного практичного (20 балів). Максимальна кількість балів за екзамен – 50 балів.</p> <p>Зразок питань білета і розподіл балів за завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методика викладання іноземних мов як наука – 15 балів 2. Основні проблеми в навчанні аудіювання – 15 балів 3. Структура проведення етапу уроку: фонетична зарядка – 20 балів <p>Критерії оцінювання питань екзаменаційного білета:</p> <p><u>Теоретичні питання:</u></p> <p>30-27 балів: Відмінна відповідь, яка повністю розкриває питання. Глибокий аналіз, чітка структура, використання доречних прикладів та аргументів.</p> <p>26-23 балів: Дуже добра відповідь, яка в основному розкриває питання. Добре структурування, але є незначні пропуски або недоліки.</p> <p>22-19 балів: Задовільна відповідь, яка розкриває основні аспекти питання, проте присутні логічні недоліки. Приклади – поверхневі.</p> <p>18-15 балів: Середня відповідь, яка частково розкриває питання. Структура відповіді не завжди логічна. Використання прикладів недоречне. Наявні помітні помилки.</p> <p>14-10 балів: Незадовільна відповідь, яка лише частково стосується питання. Невідповідний або слабкий аналіз, значні пропуски в аргументації. Відсутність чіткої структури.</p> <p>9-5 бали: Дуже слабка відповідь, яка майже не розкриває питання. Відповідь поверхнева, з великою кількістю помилок. Структура відповіді відсутня або хаотична.</p> <p>4-1 бал: Надзвичайно слабка відповідь, яка майже не стосується питання. Повна відсутність аналізу та аргументів. Багато помилок. Структура відповіді відсутня або хаотична.</p> <p>0 балів: Відповідь відсутня.</p> <p><u>Практичне питання:</u></p> <p>20-18 балів: Відмінна відповідь, студент володіє структурою проведення даного етапу уроку, використовує доречні приклади і аргументи, досконало володіє лексикою класного вжитку.</p> <p>17-15 балів: Дуже добра відповідь, студент володіє структурою проведення даного етапу уроку, але є незначні недоліки у володінні іноземною мовою та лексикою класного вжитку.</p> <p>14-12 балів: Задовільна відповідь, студент не повністю володіє структурою проведення даного етапу уроку, приклади поверхневі, помилки у вживанні лексики класного вжитку.</p> <p>11-9 балів: Середня відповідь, студент частково володіє структурою проведення даного етапу уроку, відсутні приклади, наявні помітні помилки у мовленні та у вживанні лексики класного вжитку.</p> <p>8-6 балів: Незадовільна відповідь, яка лише частково стосується питання, відсутність чіткої структури та прикладів, значні</p>

	<p>помилки у мовленні, не оперує лексикою класного вжитку. 5-3 бали: Дуже слабка відповідь, яка майже не розкриває питання, відповідь поверхнева з великою кількістю помилок, структура відповіді хаотична. 2-1 бали: Надзвичайно слабка відповідь, яка майже не стосується проведення даного етапу уроку, багато помилок, структура відповіді відсутня. 0 балів: Відповідь відсутня.</p>
--	---

7. Політика навчальної дисципліни

Курс читається англійською мовою.

Максимальна сума балів, яка присвоюється студентові за курс, становить 100 балів, що є сумою балів за практичні заняття (40), підсумкову контрольну роботу (10) і екзамен (50). Студенти, які не набрали 50 балів за відомістю №1, мають право перескласти екзамен за відомістю №2.

Академічна доброчесність:

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з «Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Редакція 2)» можна за покликанням:

<https://efund.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/172/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomuplahiatu.pdf>

Відвідування занять: Студент має вчасно приходити на заняття. Він може бути не допущений до заняття в разі спізнення без вагомої на те причини. Студент має брати активну участь в обговоренні питань, які розглядаються під час лекційних і практичних занять; заохочується висловлювання власної думки. Здобувач вищої освіти має бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення дискусійних питань на заняттях. Студент може відпрацювати будь-яке пропущене з поважної причини заняття чи вид контролю. Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують матеріал самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань у системі дистанційного навчання d-learn та виконанням письмових завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання **за індивідуальним графіком** регламентуються «Положенням про

порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»

https://efund.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchanniazdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-indyvidualnym-hrafikom-u-prykarpatskomu-natsionalnomuuniversyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

Студенти, які не набрали 50 балів за відомістю № 1, мають право перескласти екзамен за відомістю № 2. На консультаціях викладача студенти мають можливість отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі в процесі підготовки до практичних занять та під час виконання письмових робіт. У разі отримання незадовільної оцінки з навчальної дисципліни за талоном № 3 студенти мають право на повторне її вивчення, що регламентовано «Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (Редакція 4)», ознайомитися з яким можна за покликанням:

<https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-povtornevyvchennia-dystsyplin-kredytiv-ects-v-umovakh-ects.pdf>

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти у межах курсу (наприклад, результати проходження курсів з методики викладання англійської мови на платформах Coursera, Udemy, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів/тренінгів, тощо) регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://efund.pnu.edu.ua/wp->

content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatському-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasyliia-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. Михайлюк Л.В. Навчальний посібник з методики викладання основної іноземної мови для студентів 4 курсу, Івано-Франківськ, 2021. <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/11439>
2. Гарнопольський О. Методика викладання іноземних мов у вищій школі : підручник для студ. мовних спец. Вінниця : Нова Книга, 2020. 384 с.
3. Harmer J. The Practice of English Language Teaching (5th edition). Harlow: Pearson Education, 2015. <https://happinesscaress.files.wordpress.com/2016/02/the-practice-of-english-language-teaching-4th-edition-harmer.pdf>
4. Lightbown P. M., Spada N. How Languages Are Learned (4th edition). Oxford: Oxford University Press, 2013. http://www.saint-david.net/uploads/1/0/4/3/10434103/how_languages_are_learned.pdf
5. Morska L. Theory and Practice of English Teaching Methodology. Ternopil, 2003. Бібліотека ПНУ.
6. Parrott M. Grammar for English Language Teachers (2nd edition). Cambridge: Cambridge University Press, 2010. <http://louischeung.top:225/English%20Teaching/Grammar/Grammar%20for%20English%20Language%20Teachers.pdf>
7. Scrivener J. Classroom Management Techniques. Cambridge: Cambridge University Press, 2012. <https://cisoliveupdates.files.wordpress.com/2017/03/classroom-management-techniques-scrivener.pdf>
8. Scrivener J. Learning Teaching (3rd edition). Oxford: Macmillan Education, 2011. https://www.ircambridge.com/books/Learning_Teaching.pdf
9. Thornbury S. The New A-Z of ELT. Oxford: Macmillan Education, 2017. <https://ia600206.us.archive.org/35/items/AnAZOfELTPdf/An-A-Z-of-ELT-pdf.pdf>
10. Ur P. A Course in English Language Teaching (2nd edition). Cambridge: Cambridge University Press, 2012. https://dl.avasshop.ir/article/teachingbooks/ur_penny_a_course_in_english_language_teaching.pdf
11. Ur P. Penny Ur's 100 Teaching Tips. Cambridge: Cambridge University Press, 2016. https://dl.avasshop.ir/article/teachingbooks/penny_ur_s_100_teaching_tips.pdf

Додаткова:

1. Kelly G. How to Teach Pronunciation. Harlow: Pearson Education, 2001. <https://andrianilina.files.wordpress.com/2016/02/how-to-teach-pronunciation-kelly-gerald.pdf>
2. Underhill A. Sound Foundations: Learning and Teaching Pronunciation (2nd edition). Oxford: Macmillan Education, 2005. <https://handoutset.com/wp-content/uploads/2022/06/Sound-Foundations-Learning-and-Teaching-Pronunciation-2nd-Edition-2005-Adrian-Underhill-.pdf>

3. Woodward T. Planning Lessons and Courses: Designing Sequences of Work for the Language Classroom. Cambridge: Cambridge University Press, 2001. <https://e.library.namdu.uz/81%20%D0%A2%D0%B8%D0%BB%D1%88%D1%83%D0%BD%D0%BE%D1%81%D0%BB%D0%B8%D0%BA/Planning%20Lessons%20and%20Courses.%20Tessa%20Woodward.pdf>

Викладач: Михайлюк Л.В., старший викладач кафедри англійської філології